

Naturvärdesinventering

vid Lundagatan, Södermalm, 2017 med kompletterande
inmätning av fällda träd 2019 och 2021

OM RAPPORTEN:

Titel: Naturvärdesinventering vid Lundagatan, Södermalm 2017, med kompletterande inmätning av fällda träd 2019 och 2021

Version/datum: 2021-09-14

Rapporten bör citeras såhär: Toftegaard, T. & Le Moine, R. (2017). Naturvärdesinventering vid Lundagatan, Södermalm, 2017 med kompletterande inmätning av fällda träd 2019 och 2021. Calluna AB.

Foton i rapporten: © Calluna AB

Omslag: Bild från inventeringsområdet

OM UPPDRAGET:

Utfört av: Calluna AB (organisationsnummer: 556575-0675)
Adress huvudkontor: Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

På uppdrag av: Erik Wallin AB

Beställarens kontaktperson: Axel Löfdahl, axel.lofdahl@erikwallin.se

Projektledare: Tenna Toftegaard (Calluna AB)

Rapportförfattare: Rebecka Le Moine (Calluna AB)

Ansvarig utredare: Tenna Toftegaard (Calluna AB)

Inventering: Tenna Toftegaard (Calluna AB)

Kompletterande trädinmätning fällda träd 2019: Lisa Sigg (Calluna AB)

Kompletterande trädinmätning fällda träd 2021: Marlijn Sterenberg (Calluna AB)

GIS och kartproduktion: Rebecka Le Moine, Lisa Sigg och Marlijn Sterenberg (Calluna AB)

Kvalitetssäkring: Jonas Mattsson (Calluna AB), Petter Andersson (Calluna AB), Mova Hebert (Calluna AB)

Intern projektkod: TTD0009, kompletterande inmätning av fällda träd; 2019: LSG0009; 2021: MHT0277

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	5
2.1	Vad är en naturvärdesinventering?.....	5
2.2	Bakgrund, förutsättningar och uppdragets syfte	5
3	Metod och genomförande av NVI	7
3.1	Metodbeskrivning	7
3.2	Utförande personal och tidpunkt för arbetet	7
3.3	Informationskällor och referenslitteratur	7
3.4	GIS och fältdatafångst.....	8
4	Resultat	9
4.1	Allmän beskrivning av inventeringsområdet	9
4.2	Naturvärdesinventeringens resultat.....	9
5	Slutsatser	17
5.1	Diskussion	17
6	Referenser	17
	Bilaga 1 – Metodbeskrivning NVI (SIS standard)	18

1 Sammanfattning

I detta uppdrag har Calluna AB utfört en naturvärdesinventering av Lundagatan i Södermalm, Stockholm. Bakgrunden till inventeringen är att området är intressant ur ett exploateringsperspektiv. Uppdraget har utförts enligt SIS standard för naturvärdesinventeringar. Inventeringen utfördes på fältnivå med detaljeringsgrad medel, samt med tilläggen "naturvärdesklass 4" och "värdeelement". Fältinventering utfördes den 19/9 2017. Inventeringsområdet innefattar Lundagatan i centrala Stockholm, och längs med Lundagatan finns träd och buskar. Vid inventeringen avgränsades totalt 3 naturvärdesobjekt, alla med *visst naturvärde* (naturvärdesklass 4). Inget landskapsobjekt avgränsades. Totalt registrerades 75 träd, varav 8 stycken klassades som värdeelement eftersom de hade en stamdiameter på 70 cm eller större. Två av dessa naturvärdesträd (almar) fälldes dock på grund av almsjukan, och ytterligare två almar har fällts vid inventering 2021. Detta betyder att endast fyra av naturvärdesträden finns kvar i 2021. Vid Callunas inventering i 2017 noterades inga naturvårdsarter. En eldsnabbvinge observerades vid fältbesöket 2021. Enligt analysportalen observerades naturvårdsarten stenknäck troligen sedan tidigare inom inventeringsområdet.

Calluna rekommenderar att träd som är registrerade som värdeelement bevaras, men även klenare träd som innehåller håligheter. Trädmiljöerna längs Lundagatan fungerar idag troligtvis som en allmän spridningskorridor för generalister inom flera artgrupper mellan trädmiljöer i parker öster och väster om inventeringsområdet. Calluna rekommenderar därför att träden och buskarna sparas så långt det är möjligt. Måste träden sågas ner rekommenderar Calluna att de används till faunadepåer, som gärna ska ligga i solexponerade och vindskyddade lägen. Utplacering kan ske i konsultation med biolog för att ta till vara på dess biologiska värden. Om askar tas ner i samband med exploatering kan askar planteras som gårds eller gatuträd. Blommande och bärande buskar är viktiga födokällor för pollinatörer och fåglar och bör om möjligt sparas. Buskar kan också planteras i bebyggelsen för att förstärka, alternativt ersätta, ekologiska strukturer som dessa arter behöver.

2 Inledning

2.1 Vad är en naturvärdesinventering?

Det huvudsakliga syftet med en naturvärdesinventering (förkortas NVI) är att beskriva och värdera naturmiljöer av betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område. Bedömningen av naturvärdet görs utifrån de två bedömningsgrunderna biotop (typ av naturmiljö) och arter. En NVI resulterar i avgränsningar av områden, naturvärdesklassningar, objektbeskrivningar, en artlista med naturvårdsarter och en övergripande rapport.

En NVI kan utgöra en grund inför inventeringar av andra miljöaspekter än naturmiljö (t.ex. friluftsliv, kulturmiljö, geologi, landskapsbild och ekosystemtjänster) men bedömningar av sådana värden ingår inte i NVI-resultatet. En NVI är inte heller detsamma som en konsekvensbedömning eller en bedömning av biotopers känslighet i förhållande till en planerad exploatering eller plan. Den är dock ett användbart underlag till sådana bedömningar.

2.2 Bakgrund, förutsättningar och uppdragets syfte

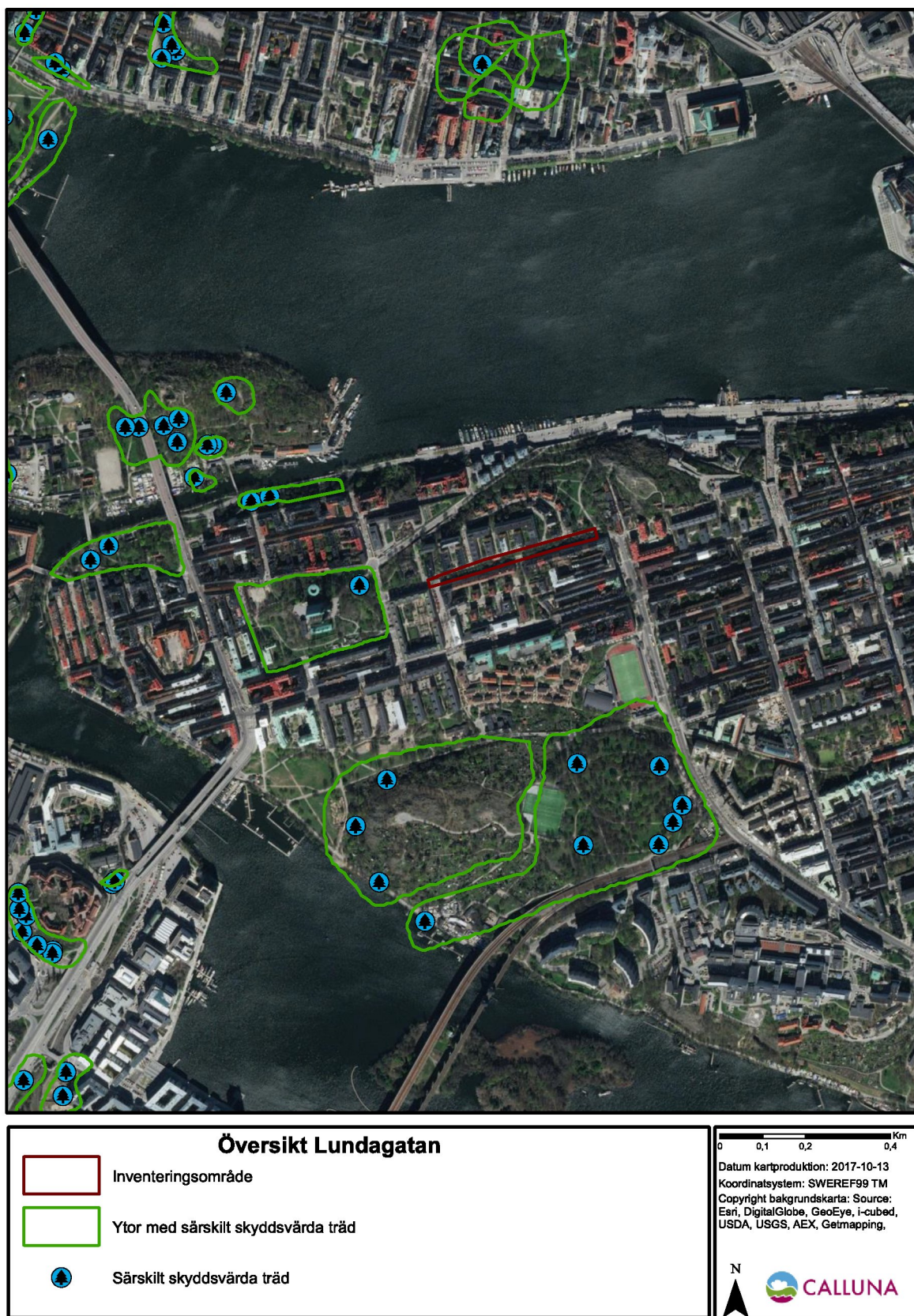
Naturmiljökonsultföretaget Calluna AB har av Byggnadsfirman Erik Wallin AB fått i uppdrag att göra en naturvärdesinventering (NVI) av området Lundagatan i Södermalm, Stockholm.

Det finns exploateringsplaner som berör området, varför en NVI har utförts enligt SIS standard för naturvärdesinventeringar, för att kartlägga dagens naturvärden. Inventeringsområdet är en gata med omkringliggande bebyggelse med en hel del träd. I närområdet finns ingen skyddad natur, men det förekommer parkområden med träd som anses vara särskilt skyddsvärda i närområdet (Figur 1).

Följande moment har även ingått i uppdraget: Presentation av kortfattade förslag på övergripande åtgärder, vilka syftar till att värna naturvärden vid kommande exploatering.

I februari 2019 fick Calluna ett tilläggsuppdrag som innebar en uppdatering av den befintliga rapporten och kartor med de almar som tagits ned längs Lundagatan. Almarna ska ha tagits ned på grund av att de drabbats av almsjukan.

I augusti 2021 fick Calluna ett ytterligt tilläggsuppdrag för en uppdatering av rapporten och kartor med träd som tagits ned.

Figur 1. Kartan visar inventeringsområdets avgränsning och hur inventeringsområdet ligger i förhållande till resten av staden. De särskilt skyddsvärda träden är karterade och erhålls av Stockholm Länsstyrelse.

3 Metod och genomförande av NVI

3.1 Metodbeskrivning

Naturvärdesinventering

Inventeringen har utförts enligt SIS standard SS 199000:2014 "Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning". Metoden finns beskriven i sin helhet i standarden (kan köpas av SIS förlag) och en kortfattad metodbeskrivning finns i bilaga 1.

I detta uppdrag har inventeringen utförts på fältnivå med detaljeringsgrad medel, vilket innebär att naturvärdesobjekt större än 0,1 hektar samt linjeformade objekt längre än 50 m beskrivs. Inventeringen har utförts med de tillägg enligt standarden som redovisas i tabell 1 nedan. Inventeringsområdet har avgränsats av beställaren (Figur 1). Även det omkringliggande landskapet har dock studerats genom tillgängliga informationskällor. Detta material användes sedan som underlag vid avgränsning och klassning av objekt under själva fältarbetet.

Tabell 1. De definierade tillägg som har markerats med X är de som har beställts och utförts i detta uppdrag. Metod och genomförande för beställda tillägg beskrivs separat.

Best.	Möjliga tillägg till NVI	Best.	Möjliga tillägg till NVI
☒	Naturvärdesklass 4	☐	Kartering av Natura 2000-naturtyp
☐	Generellt biotopskydd	☐	Detaljerad redovisning av artförekomst
☒	Värdeelement	☐	Fördjupad artinventering

Tillägg: Naturvärdesklass 4

Beställningen omfattar hela inventeringsområdet.

Tillägg: Värdeelement

Beställningen omfattar hela inventeringsområdet. De olika värdeelementen definierades och karterades enligt följande vid den beställda inventeringen:

- Grova träd (70 cm diameter eller över)

3.2 Utförande personal och tidpunkt för arbetet

Naturvärdesinventering samt tilläggen naturvärdesklass 4 (visst naturvärde) och inmätning av värdeelement utfördes av ekolog Tenna Toftegaard från Calluna AB. Inventeringen utfördes den 19/9 2017. Den 21 februari 2019 genomfördes en uppdatering av fällda träd inom inventeringsområdet av Lisa Sigg från Calluna AB. Uppdatering av fällda träd 2021 genomfördes den 13 augusti 2021 av ekolog Marlijn Sterenborg från Calluna AB.

3.3 Informationskällor och referenslitteratur

Vid naturvärdesinventeringen har ett antal informationskällor söks efter information om tidigare kända naturvärden i området eller områden som är skyddade enligt miljöbalken. Calluna har begärt utdrag av skyddsklassade arter från ArtDatabanken mellan år 2000-2017. Information om artfynd och produktion av kartor med fynduppgifter följer ArtDatabankens regler för sekretess och rumslig diffusering. Data från Stockholm Länsstyrelse angående särskilt skyddsvärda träd har använts som underlag.

Som stöd vid naturvärdesbedömning har SIS-standarderna använts, samt den referenslitteratur som hänvisas till i rapportens text och i avsnittet Referenser. Såvitt Calluna vet har inga utförliga artinventeringar eller naturvärdesinventeringar gjorts tidigare inom inventeringsområdet.

3.4 GIS och fältdatafångst

Fältdatafångsten har gjorts i ESRI:s fältapplikation Collector med ett högprecisionsinstrument som ger en platsnoggrannhet på mellan ett par dm upp till en meter. Fältdatafångsten synkroniseras efter varje fältdag till den molnbaserade plattformen ArcGIS-online erhållen av ESRI. Slutligen exporteras fältdata för slutredigering i desktop-GIS. Fältpersonalen gör sina redigeringar antingen i ArcGIS-online eller efter export i desktop-GIS. Den geodatabas som Calluna använder i Collector har de attribut som specificeras i SIS standard 199000.

4 Resultat

4.1 Allmän beskrivning av inventeringsområdet

Området ligger centralt i stadsdelen Södermalm, Stockholm, och består av en gata med en hel del träd. I den centrala delen av inventeringsområdet finns inslag av medelålders askar. Öster och väster om inventeringsområdet finns skog och park med gamla fina friska askar. Det är därför troligt att inventeringsområdet fungerar som spridningskorridor mellan dessa två områden, både för askar, men också för till exempel insekter och kryptogamer som är knutna till ask.

4.2 Naturvärdesinventeringens resultat

Vid inventeringen avgränsades totalt 3 områden med klassning som naturvärdesobjekt, fördelade enligt:

- 0 objekt med naturvärdesklass 1 *högsta naturvärde*
- 0 objekt med naturvärdesklass 2 *högt naturvärde*
- 0 objekt med naturvärdesklass 3 *påtagligt naturvärde*
- 3 objekt med naturvärdesklass 4 *visst naturvärde*
- 0 landskapsobjekt

Miljöerna utanför de klassade områdena är s.k. övrigt område och har antingen inte uppnått lägsta naturvärdesklass för denna inventering eller så är de mindre än minsta karteringsenhet inom ramen för inventeringens beställda detaljeringsgrad.

Inga naturvårdsarter har hittats i inventeringsområdet under 2017. Vid trädinventeringen 2021 sågs en flygande eldsnabbvinge vid västra hörnet i naturvärdesobjekt 1.

Vid inventeringen 2017 identifierades 75 träd, varav 8 stycken klassades som värdeelement eftersom de hade en stamdiameter på 70 cm eller större (Tabell 2, Figur 3 och 4). Två almar hade dock avverkats vid fältbesöket 2019, och ytterligare två almar hade avverkats vid fältbesöket 2021. Detta betyder att i 2021 fyra träd klassat som värdeelement finns kvar inom inventeringsområdet. Dessa är två almar och två lönnar.

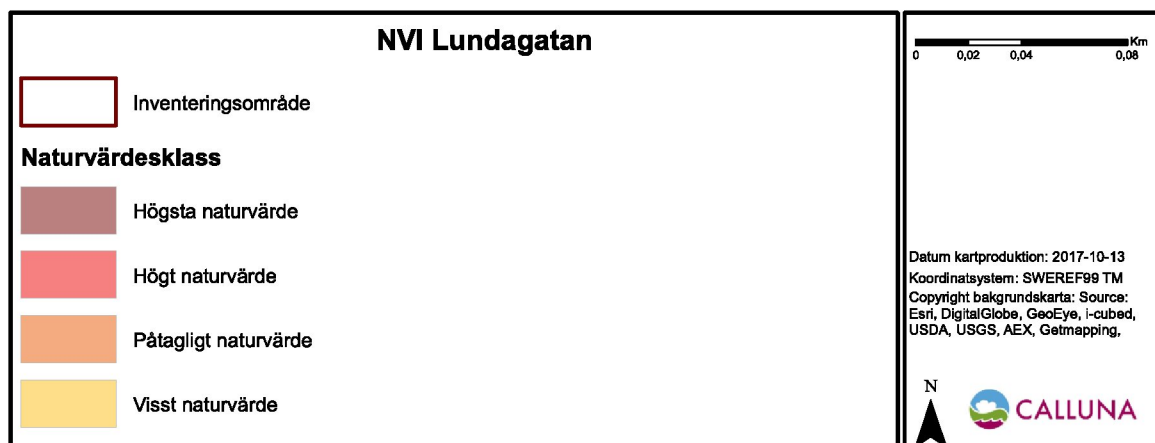
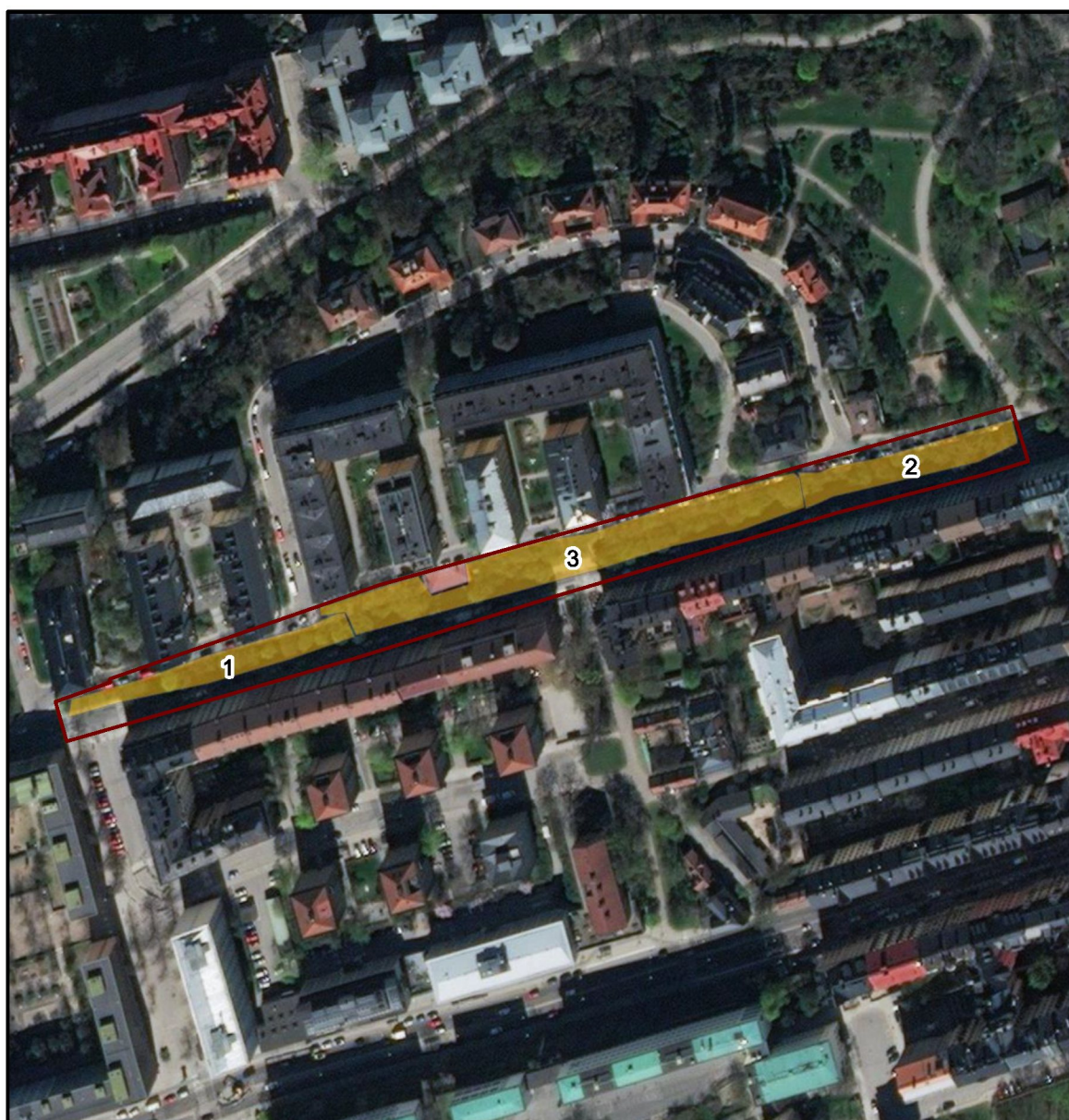
Utöver dessa träd hittades fyra träd mellan 40–50 cm i stamdiameter med håligheter i stammen.

Tabell 2. Värdeelement i inventeringsområdet som registrerats vid Callunas naturvärdesinventering. Identifierade naturvärdesträd från inventeringen 2017 som sedan avverkats visas med orange markering. Träd som avverkats innan inventeringen under 2021 visas i blå.

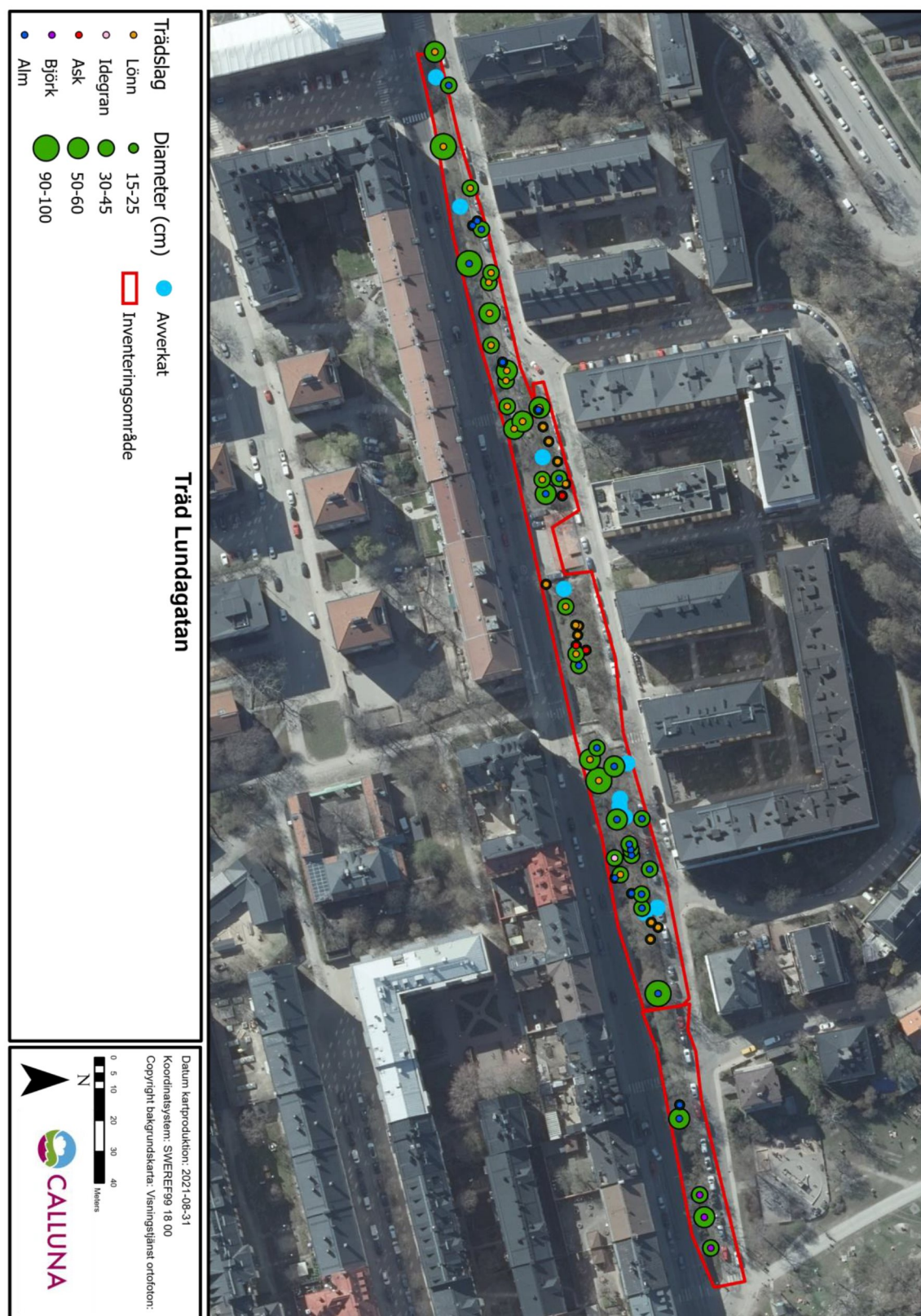
ID	Typ av element	Trädslag	Diameter (cm)	Kommentar
4	Träd	Alm	130	Stamdiameter fördelad på 6 stammar, de två grävsta 35 cm. Trädet har avverkats.
9	Träd	Lönn	90	2 stammar
24	Träd	Alm	90	2 stammar
30	Träd	Alm	100	4 stammar
47	Träd	Lönn	100	2 stammar
52	Träd	Alm	70	3 stammar. Trädet hittades inte vid inventering 2021. (också avverkat p.g.a. almsjukan)
53	Träd	Alm	70	3 stammar. Trädet hittades inte vid inventering 2021. (också avverkat p.g.a. almsjukan)
72	Träd	Alm	70	2 stammar. Trädet har avverkats.

Naturvärdesobjekt

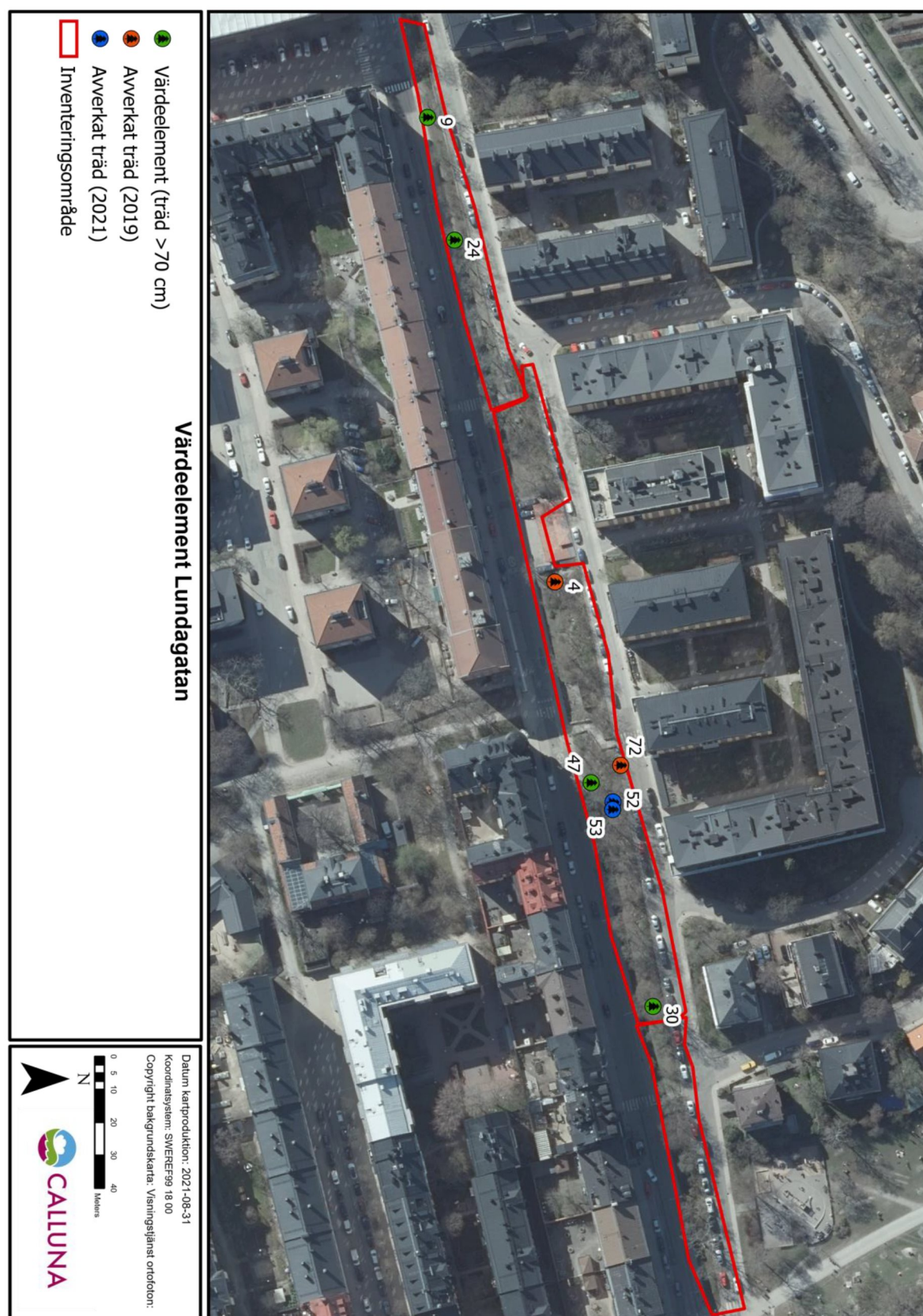
Naturvärdesobjekten visas i kartan i Figur 2. De identifierade naturvärdesobjekten i området är parkliknande med mycket träd. Vid Callunas inventering år 2017 noterades inga naturvårdsarter. Vid trädinventeringen 2021 sågs en flygande eldsnabbvinge vid västra hörnet i naturvärdesobjekt 1. Fjärilen är knuten till biotoper med ask och buskar och träd i *Prunus* släktet, som slån, hägg och körsbär. Den har stora livsmiljöer och förekommer lokal och tämligen sällsynt i utbredningsområdet. Från tidigare observationer rapporterade till analysportalen finns fågelarten stenknäck som används som naturvårdsart av Calluna. Denna art är en lövskogsfågel som gynnas av god tillgång på stenfrukter, t.ex. körsbär. Dessutom har kastanjespindel tidigare varit observerat nära inventeringsområdet. Kastanjespindel är rödlistad under kategorin nära hotad (NT). Inget landskapsobjekt avgränsades inom inventeringsområdet. Det registrerades 75 träd, varav 8 stycken är 70 cm i diameter eller mer och utgjorde värdeelement. Två av dessa träd (två almar) hade dock avverkats vid fältbesöket i februari 2019 och två ytterligare almar finns inte kvar 2021. De trädslag som förekommer är lönn, alm, ask och björk. I naturvärdesobjekt 2 står även tre träd av hagtorn släktet. Träden är mellan 30–40 cm i stamdiameter hyser viktiga naturvärden för såväl insekter som fåglar. Öster och väster om inventeringsområdet finns skog/park med gamla fina friska askar. Inventeringsområdet fungerar troligtvis därför som en spridningskorridor mellan dessa två områden. Ask är rödlistad i kategorin starkt hotad (EN) och alm är rödlistad i kategorin akut hotad (CR). Arterna är rödlistade på grund av sjukdom och är inte naturvårdsarter enligt standard för NVI (SIS, 2014).

Figur 2. Kartan visar resultatet från naturvärdesinventeringen, där det mesta i inventeringsområdet har klassats som klass 4, Visst naturvärde.

Figur 3. Kartan visar inventeringsområdet med resultaten från Callunas naturvärdes- och trädinventering från 2017. Ljusblå markering visar de träd som är borta (avverkade almar) vid fältbesöket i augusti 2021.

Figur 4. Kartan visar inventeringsområdet med resultaten från Callunas inventering från 2017, med träd som är 70 cm i diameter eller större och därför klassas som värdeelement. Orange och markering visar träd som var borta vid fältbesöket i 2019 och blå markering visar träd som är borta vid fältbesöket 2021. Nummer som visas på kartan hänvisar till trädens ID-nummer (Tabell 2).

Naturvärdesobjekt nr 1

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
4	Park och trädgård	Park	Visst	Obetydligt
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Lövrisk miljö med buskar och träd som när de har blommor och bär är bra för insekter och fåglar.			Eldsnabbvinge observerades under fältbesök 2021	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Ca 4 m bred parkområde med medelålders och unga lönnar och almar i planterad trädrad. Tre träd har håligheter i stammen. Buskskikt med syren, hagtorn och fläder. Fältskikt med klippt gräs i södra delen och jord med småsten, maskrosor, hundkåx och nejlikrot i norra delen. Objektet är beläget på plan mark. En ca 5 meter hög stenmur finns längs hela den norra avgränsningen. Öppet men inte särskilt solexponerad på grund av stenmuren och höga hus i omgivningen.			Identifierad icke-naturtyp	
			Säker eller preliminär bedömning	
			Säker	
			Inventerare	
			Tenna Toftegaard	
Bild			Övriga kommentarer	
				

Naturvärdesobjekt nr 2

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
4	Park och trädgård	Park	Visst	Obetydligt
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Buskar och träd som när de blommor och har bär är bra för insekter och fåglar.			-	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Ett ca 4 m brett parkområde med en del medelålders björkar och almar. En björk med håligheter. Buskskikt som domineras av fläder och en del hagtorn. Tre träd av hagtorn-släktet. Fältskikt med klippt gräs och jord. Plan mark i södra delen som lutar upp till 4 m i norra delen. Öppet men inte särskilt solexponerat på grund av höga byggnader i omgivningen.			Identifierad icke-naturtyp	
			Säker eller preliminär bedömning	
			Säker	
			Inventerare	
			Tenna Toftegaard	
Bild			Övriga kommentarer	
				

Naturvärdesobjekt nr 3

Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotop	Biotopvärde	Artvärde
4	Skog och träd	Triviallövskog	Visst	Obetydligt
Motivering naturvärdesklass			Naturvårdsarter	
Förekomst av ask, block och klippor samt flerskiktade trädmiljöer. Buskar och träd som när de blommor och har bär är bra för insekter och fåglar. Förekomst av almar med hål.			-	
Beskrivning			Natura 2000-naturtyp	
Området är cirka 4 meter brett och består av triviallövskog med medelålders almar och lönnar med inslag av friska medelålders askar och olvon. Buskskikt (ibland igenväxt) med fläder, hagtorn, oxbär, idegran och syren. Fältskikt med klippt gräs och/eller jord på plan mark och mer naturlig vegetation med maskrosor, hundkex och nejlikrot i områden med tät buskvegetation och på block och klippor. Nord-sydlig lutning på ca 4 meter med en del block och klippor längs norra avgränsningen. Öppna områden, men inte särskilt soligt på grund av lutningen och höga byggnader i omgivningen. Död ved saknas. En del almar med hål. Totalt har fyra almar har avverkats.			Identifierad icke-naturtyp	
			Säker eller preliminär bedömning	
			Säker	
			Inventerare	
Bild			Tenna Toftegaard	
Övriga kommentarer				

5 Slutsatser

5.1 Diskussion

Inventeringsområdet hyser ett visst värde för biologisk mångfald, med inslag av träd av olika arter, grovlekar och ålder. Öster och väster om inventeringsområdet finns parkmiljöer med flera trädslag, bland annat gamla fina friska askar. Inventeringsområdet fungerar troligtvis som en allmän spridningskorridor inom flera artgrupper mellan dessa två områden. Calluna rekommenderar att träden som är registrerade som värdeelement bevaras. Även de klenare träden med håligheter rekommenderas att spara, där trädhål har värden för vedinsekter och hålhäckande fåglar. Calluna rekommenderar dessutom att övriga träd och buskar sparas så långt det är möjligt. Om träd längs med gatan måste tas ner rekommenderar Calluna att träden tas till vara genom att användas till så kallade faunadepåer, så att dess biologiska värde utnyttjas till förmån för många arter av insekter, svampar och lavar. De två almar som hade avverkats vid inmätningen av avverkade träd påverkar inte resultatet av naturvärdesbedömningen som genomfördes 2017 nämnvärt. Om askar tas ner i samband med exploatering kan askar planteras som gårds eller gatuträd. Blommande och bärande buskar och träd, som hagtorn, är viktiga födokällor för pollinatörer och fåglar och bör om möjligt sparas. Buskar kan också planteras i bebyggelsen för att förstärka alternativt ersätta värdena för dessa arter.

6 Referenser

SIS (2014). SS 199000:2014, Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Utvecklad av SIS-kommitté Naturvärdesinventering.

Stockholms stad (2021). Mail kring almar med sdf Södermalm Karin Melis

Särskilt skyddsvärda träd i Stockholms län, rapport 2016:7, Länsstyrelsen Stockholm

Artfakta.se

Bilaga 1 – Metodbeskrivning NVI (SIS standard)

Denna bilaga innehåller en kort sammanfattande metodbeskrivning för SIS standard SS 199000:2014 "Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning"¹.

Det huvudsakliga syftet med en NVI är att beskriva och värdera naturområden av betydelse för biologisk mångfald i ett avgränsat område. NVI resulterar i avgränsning av områden, naturvärdesklassning, objektbeskrivningar, artlista med naturvårdsarter samt en övergripande rapport. Naturvärdesbedömning görs utifrån bedömningsgrunderna biotop och arter.

Bedömningsgrund biotop

Bedömningsgrunden omfattar två aspekter: biotopkvalitet och sällsynthet/hot. En helhetsbedömning av biotopvärdet görs utifrån bedömningar av båda aspekterna. Biotopvärdet bedöms på en fyrgradig skala (obetydligt, visst, påtagligt och högt).

Biotopkvalitet är olika faktorer som formar biotopen, t.ex. grad av naturlighet (påverkan), ekologiska processer, strukturer, element, naturgivna förutsättningar etc.

Sällsynta biotoper avser biotoper som är mindre vanliga inom ett visst geografiskt område.

Bedömningsgrund arter

Bedömningsgrunden omfattar två aspekter: naturvårdsarter och artrikedom. Artvärdet bedöms på en fyrgradig skala (obetydligt, visst, påtagligt och högt).

Naturvårdsarter indikerar att ett område har naturvärde, att området har förutsättningar att vara artrikt eller att naturvårdsarten i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Naturvårdsarter är ett samlingsbegrepp för bl.a. skyddade arter enligt artskyddsförordningen, rödlistade arter, typiska arter (Natura 2000) och signalarter (ex. framtagna artlistor från Skogsstyrelsen och Jordbruksverket). Bedömningen för naturvårdsarter ska grunda sig på faktiska fynd av arter från inventeringen, Artportalen eller annat kunskapsunderlag och värdet bedöms utifrån både antalet olika naturvårdsarter, arternas livskraft och hur goda indikatorer de är för naturvärde.

Artrikedom ska bedömas utifrån artantal eller artdiversitet och är en viktig bedömningsgrund framförallt i naturtyper där kunskapen om naturvårdsarter är bristfällig.

Naturvärdesklasser

En samlad bedömning av det inventerade objektets naturvärdesklass görs utifrån utfallet för bedömningsgrunderna biotop och arter. I standarden finns en matris som ger inventeraren vägledning till vilken klass som ska sättas utifrån områdets biotopvärde och artvärde. Om inventeraren inte kan ge ett säkert resultat för naturvärdesklass ska det anges att bedömningen är preliminär.

Objekt med naturvärdesklass utgör naturvärdesobjekt. I standarden finns följande naturvärdesklasser:

- **högsta naturvärde** naturvärdesklass 1 – störst positiv betydelse för biologisk mångfald
- **högt naturvärde** naturvärdesklass 2 – stor positiv betydelse för biologisk mångfald
- **påtagligt naturvärde** naturvärdesklass 3 – påtaglig positiv betydelse för biologisk mångfald

¹ Standarden i sin helhet kan köpas från SIS förlag.

- **visst naturvärde** naturvärdesklass 4 – viss positiv betydelse för biologisk mångfald (*Naturvärdesklass 4 är ett tillägg och ingår inte i beställning enligt grundutförande*)

Landskapsobjekt kompletterar naturvärdesobjekt och innebär att naturvärde av landskapsekologisk karaktär ska redovisas som geografiska områden. Dessa kan avgränsas när landskapets betydelse för biologisk mångfald uppenbart är större eller av annan karaktär än de ingående naturvärdesobjektens betydelse.

Lågt naturvärde är de områden som inte uppfyller kriteriet för att utgöra naturvärdesobjekt och dessa märks inte ut på kartor. Områdenas karaktär ska dock beskrivas i rapporten tillsammans med den allmänna beskrivningen av hela inventeringsområdets natur.

Övrigt område kallas den yta som ingår i inventeringsområdet men som inte avgränsas som naturvärdesobjekt. Området kan då antingen utgöras av lågt naturvärde (se ovan) eller av naturvärde men att objektet är mindre än den minsta karteringsenheten i beställd detaljeringsgrad (se nedan).

Nivå och detaljeringsgrad

En NVI kan beställas och utföras på olika nivåer och med olika detaljeringsgrad. Det finns dels förstudienivå (där fältinventering inte ingår) och dels fältnivå (där både förstudiearbete och fältinventering ingår).

Vid NVI på förstudienivå identifieras naturvärdesobjekt utifrån studier av kartor och flygbilder samt tillgängligt kunskapsunderlag. Vid denna nivå är det tillåtet att låta bli att klassa områdena till naturvärdesklass, det räcker att ange "potentiellt naturvärde". Naturvärdesbedömning på förstudienivå har alltid statusen preliminär bedömning.

Vid NVI på fältnivå identifieras områden med naturvärdesklass 1, 2 och 3 och kan göras med olika detaljeringsgrad (se tabell 1 nedan). Identifiering av naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 4 är ett tillägg (se nedan) och ingår inte i ordinarie NVI på fältnivå.

Tabell 1. Storlek på naturvärdesobjekt som ska kunna identifieras för NVI fältnivå med olika detaljeringsgrader.

Detaljeringsgrad	Storlek på naturvärdesobjekt
Fält – översikt	En yta av >1 ha alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >100 meter och en bredd på >2 meter.
Fält – medel	En yta av >0,1 ha alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >50 meter och en bredd på >0,5 meter.
Fält – detalj	En yta av >10 m ² alternativt ett linjeformat objekt med en längd på >10 meter och en bredd på >0,5 meter.

Tillägg

NVI på förstudienivå och NVI på fältnivå kan kompletteras med ett eller flera av nedanstående tillägg. Dessa tillägg kan avse hela eller delar av inventeringsområdet.

Naturvärdesklass 4

Tillägget *Naturvärdesklass 4* innebär att även naturvärdesobjekt av denna klass avgränsas. Tillägget kan göras på både förstudie- och fältnivå.

Generellt biotopskydd

Tillägget *Generellt biotopskydd* innebär att alla områden som omfattas av det generella biotopskyddet enligt miljöbalken 7 kap 11§ och förordningen om områdesskydd ska identifieras och kartläggas, oavsett storlek.

Värdeelement

Tillägget *Värdeelement* innebär att element som är särskilt viktiga för inventeringsområdets naturvärde ska eftersökas, kartläggas och redovisas. Detta för att det ska vara möjligt att kunna se var värdeelementen i området förekommer, oavsett om de ligger inom ett naturvärdesobjekt eller inte. Tillägget ska göras i fält.

Kartering av Natura 2000-naturtyp

Tillägget *Kartering av Natura 2000-naturtyp* innebär att eventuella Natura 2000-naturtyper inom inventeringsområdet ska identifieras och avgränsas, samt att dess status ska bedömas. Detta görs enligt Naturvårdsverkets manualer för inventering av olika Natura 2000-naturtyper. Tillägget ska göras i fält.

Detaljerad redovisning av artförekomst

Tillägget *Detaljerad redovisning av artförekomst* innebär att förekomster av naturvårdsarter ska redovisas på karta eller med koordinater med en noggrannhet på 10–25 meter (beroende på satellitmottagning). Tillägget innebär inte att arterna eftersöks noggrannare, men att varje påträffad förekomst redovisas med större noggrannhet. Tillägget ska göras i fält.

Fördjupad artinventering

Tillägget *Fördjupad artinventering* innebär att specifika arter eller artgrupper inventeras. Metodik och tidpunkt anpassas efter de arter/artgrupper som eftersöks samt efter syftet med naturvärdesinventeringen. Inventeringen ska utföras under den säsong då arten/artgruppen är möjlig att identifiera och lämplig att inventera. Tillägget ska göras i fält.

Genomförande

Standarden beskriver hur en NVI ska genomföras med avseende på förarbete, utförande samt vad en rapport och redovisning måste innehålla. Där finns även anvisningar för hur ett naturvärdesobjekt ska avgränsas, det vill säga vad som får ingå i samma naturvärdesobjekt.

I standarden finns definitioner och beskrivningar av naturtypsindelning. I den tekniska rapporten finns även en vägledning vid naturvärdesbedömning för varje naturtyp.

Fynd av naturvårdsarter ska registreras i Artportalen eller motsvarande nationell databas för artobservationer i samband med redovisningen.

Hemsida: www.calluna.se • E-post: info@calluna.se • Telefon växel: 013-12 25 75

Huvudkontor: Calluna AB, Linköpings slott, 582 28 Linköping